

ФОНДАЦИЯ
„БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ“

ДОКЛАД

за извършената дейност през 2009 год.

Фондация „Български институт за правни инициативи“ е регистрирана от Софийски градски съд на 06.03.2006 год. по фирмено дело № 2037/2006 год. като фондация — юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност.

Фондацията е вписана в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност под № **20060619004**,

Фондацията е регистрирана в Националния агенция за приходите под № 2220151657 от Териториална дирекция — София, Офис Център.

Фондацията е регистрирана от Агенция по вписванията, регистър БУЛСТАТ под № 175054881.

От момента на учредяването, върховен колективен орган на Фондацията е Съветът на учредителите, в състав:

1. Марк Ласман – гражданин на САЩ
2. Виолета Тодорова Костадинова,
3. Биляна Стефанова Гяурова-Вегертседер и
4. Тодор Димитров Дочев

През 2009 година в Съвета на учредителите не са приемани промени.

Колективен управителен орган на Фондацията е Управителния съвет в състав:

1. Биляна Стефанова Гяурова-Вегертседер, Председател;
2. Тодор Димитров Дочев и
3. Христо Любомиров Иванов

Съгласно чл. 6, ал. 1 от Учредителния акт на Фондацията, нейните цели са:

1. Укрепване на диалога между гражданското общество, бизнес сектора, изпълнителната, съдебната и законодателната власт за утвърждаване и развитие на демократичните ценности и решаване на въпроси от важно обществено значение;
2. Предоставяне на опит и познания за утвърждаване на върховенството на закона и подобряване на правната рамка, институциите и организациите с оглед стимулиране развитието на гражданското общество, подкрепа на демократичните процеси и подобряване на бизнес средата;
3. Синхронизиране на българското законодателство с европейските и международни правни стандарти;
4. Поддържане и повишаване квалификацията на адвокати, съдии, прокурори, медиатори и други специалисти, работещи в областта на укрепването на върховенството на закона.
5. Подкрепа на правната реформа, включително и чрез разпространение на нова култура за разрешаване на спорове посредством популяризиране на медиацията и други алтернативни способи за разрешаване на спорове.

В изпълнение на целите си, през 2008 година осъществи дейности по:

- Инициране, подкрепа и изпълнение на проекти; органиране на дебати за укрепване на диалога между гражданското общество, бизнес сектора и съдебната власт, и развитие на демократичните ценности;
- Разработване, органиране и предоставяне на обучение; конференции, кръгли маси, семинари и др. за предоставяне на опит и познания за утвърждаване на върховенството на закона;
- Провеждане на международни, национални и регионални срещи;
- Популяризиране на медиацията и други алтернативни способи за разрешаване на спорове.

През 2009 година Фондацията не е извършвала стопанска дейност и няма приходи от стопанска дейност. Всички приходи на Фондацията са от спечелени пред различни донори проекти.

През 2009 година в изпълнение на спечелените проекти Фондацията е осъществила и продължава да осъществява:

- Инициатива за реформа в юридическото образование в страната – мащабен проект, който се осъществява с подкрепата на Министерство на правосъдието и е финансиран от Фонд „България“ към Джърман Маршал Фонд/ Американска агенция за международно развитие. Проектът беше осъществен в първата си част, а именно провеждането на специализирано социологическо проучване, което проследи връзката между пазара и продукта на юридическите факултети чрез изследване оценката на крайните потребители относно качеството на юридическото образование у нас и анализ на констатираните проблеми и възможните решения. Резултатите от социологическото проучване показаха, че в сферата на висшето юридическо образование съществуват сериозни проблеми, които са натрупвани от години и които рефлектират върху крайния потребител на „продукта“ на юридическите факултети. Социологическото проучване беше проведено в сътрудничество с агенция „Алфа Рисърч“ ООД. Резултатите от него ще бъдат представени в началото на 2010 година. По вторият компонент от проекта – изработване и предлагане на методология за рейтинг на юридическите факултети в страната, през 2009 година започна събирането на изходната информация. Трябва да бъде специално отбелязано, че при набирането на необходимата информация, представителите на БИПИ, а и на Алфа Рисърч срещнаха сериозни затруднения от страна както на юридическите факултети в страната, така и от страна на Министерство на образованието, науката и младежта. С цел преодоляване на тези пречки Институтът предприе действия по набиране на необходимите данни включително и чрез използване на законовите средства предоставени от Закона за достъп до обществена информация. Цялостното изпълнение на проекта се координира с Министерство на правосъдието като крайната цел е резултатите от проекта да залегнат като мерки в бъдещата Стратегия за продължаване на съдебната реформа в страната. Работата с Министерство на правосъдието протича в атмосфера на взаимно разбиране, подкрепа и сътрудничество.

По-конкретно по отношение на методологията – тя беше приложена към всички юридически факултети като по този начин за първи път в историята на висшето юридическо образование се събра и информация, която в последствие ще бъде използвана и при изготвянето на рейтинга на факултетите. През 2009 г. продължи и набирането на сравнително правна информация за наличието на подобни проучвания и рейтинги в различни държави както с континентална, така и с англо-саксонска правна система. Целта на тази ключова дейност е получаване от екипа по проекта

на знания относно достатъчен брой модели, които да дадат възможност за изготвянето на максимално обективна методология, отговаряща на условията на българското висше юридическо образование. Беше идентифициран медийният партньор. Поради описаните по-горе пречки, Институтът поиска удължаване на проекта, който се предвижда да приключи през пролетта на 2010 г.

- Изготвяне и публикуване на второ издание на Индекс за реформа в прокуратурата. Проектът се осъществява съвместно с Департамента по правосъдието на САЩ и Американска асоциация на юристите инициатива за върховенство на закона. След успешното представяне на първото издание на Индекса през 2006 г., екип от представители на БИПИ и на Американска асоциация на юристите проведе подготвителната работа по изработването на индекса, включваща правен анализ на последните промени в законодателството в областта на наказателното право, интервюта с представители на прокуратура, съд, следствие, неправителствени организации, медии и външни наблюдатели. В работата си екипът на Института и американските специалисти бяха подпомогнати в изключителна степен от Върховна касационна прокуратура и от нарочно създадената за целта Комисия по индекса. Динамиката в съдебната и законодателната сфери наложи удължаване на проекта с оглед на максимално точно отразяване на процесите протичащи в момента в прокуратурата. Очаква се окончателните резултати от наблюденията да бъдат официално представени през есента на 2010 г.

- През изтеклата година Институтът реализира първия си проект в сътрудничество с Фондация „Конрад Аденауер“. Проектът беше насочен към изследване на предизборните платформи на политическите партии в частта им, отнасяща се до правната и съдебна реформа. Началото беше поставено с организирана през юни 2009 г. кръгла маса, на която представители на всички основни политически сили участващи в предизборната кампания развиха идеи си за реформа в съдебната система. Кръглата маса беше придружена и с публикации в местните медии и анализи на предизборните платформи. След изборите и сформирването на новото правителство, Институтът продължи да анализира начина, по който заложените в предизборната платформа на ГЕРБ идеи се реализират на практика. Задълбочаващите се проблеми в съдебната система през изминалата година, съпроводени със скандали относно търговия с влияние във ВСС и непрозрачния избор на някои от кандидатите за ръководни административни длъжности в съдебната система, кулминираха в изработването от няколко неправителствени организации (включително и БИПИ) на Отворено писмо, в което се съдържаха ясни предложения за конкретни насоки за начина, по който трябва да продължи реформата. Отвореното писмо беше изпратено до всички релевантни институции – НС, МС, ВСС, МП. Логичното продължение на тази инициатива на гражданския сектор беше конференция организирана през декември 2009 г. от БИПИ и Фондация „Конрад Аденауер“ под надслов: Съдебната реформа 2009 – 2013: Задълбочаване. Определена като събитието в областта на съдебната реформа за годината, конференцията предостави форум за открита, професионална и компетентна дискусия по някои от най-наболелите проблеми на реформата в страната. Висши магистрати, адвокати, политици и представители на гражданското общество обсъждаха възможните начини за справяне с етичните дилеми и корупцията в съдебната система. Откритото писмо като и пълният запис от дискусията бяха публикувани в списание „Адвокатски

преглед”, което се разпространява в 12 000 тираж до всички адвокати в страната.

- Особен акцент от дейността на Института беше посещението на група адвокати от Мароко, чиято цел беше да се запознаят със системата на правна помощ в България. Партньор по този проект беше представителството на Американска асоциация на юристите в Мароко. Тази визита може да бъде окачествена като ключов момент от дейността на БИПИ, тъй като е директно свързана с една от основните цели на фондацията, а именно – изнасяне на българския опит и експертиза в други държави в преход. Колегите от Мароко се срещнаха поетапно с представители на Софийска адвокатска колегия, Висшия адвокатски съвет, Националното бюро за правна помощ.

- Продължи поддържането и попълването с информация на правния информационен портал на Института – www.legalreformwatch.info. Посещенията на портала се увеличават и той постепенно се превръща в полезен източник на информация за развитието на съдебната и правна реформа в страната;

- Една от дейностите по проекта с Фондация „Конрад Аденауер” беше изработването на нарочен блог, в който да бъдат отразявани гледни точки на екипа на БИПИ, а и на други представители на гражданския сектор относно съдебната реформа и посоката на нейното продължаване. Като резултат Институтът разработи блогът „Право и политика” - <http://blawg.bg>

- Участие на представители на Института в работата на Обществения съвет към Министъра на правосъдието;

- Участие на представители на БИПИ в работата на Националната асоциация на медиаторите и като обучители в обученията по медиация.

- Участие на представители на БИПИ в изработването на анализа на Институт „Отворено общество” за изпълнението на Стратегията за реформа в съдебната система на Министерство на правосъдието.

- Участие на представители на БИПИ в изработване на анализ за изпълнението на Стратегията за реформа в съдебната система от гледна точка на ВСС.